

[N. P. Andreasen.]

Endelig vil jeg gerne understrege, hvad jeg allerede har sagt, at det, vi vil, er en effektiv Forkøbsret for Statens Jordlovsudvalg, og vi tror ikke, at den foreslaaede Lovgivning med denne § 8 vil kunne skaffe den fornødne Jord til Udstykning.

Maa jeg dernæst angaaende Forslag til Lov om Udlaan til Statshusmandsbrug m. m. sige, at saadan som Kommissionen her har foreslaaet de forskellige Bevillinger, kan vi tiltræde det; vi vil derfor gerne støtte dette Lovforslag og være med til at gennemføre det.

Til allersidst vil jeg gerne nævne — det staar ogsaa i Bilag I under Punkt 1 — Spørgsmaalet om den sønderjyske Præstegaardsjord. Vi har allerede i Kommissionen haft en Del Forhandlinger herom, men saa vidt jeg forstod Landbrugsministeren, var Spørgsmaalet ikke helt modent til Løsning. Der skulde føres en Del Forhandlinger, dels med de sønderjyske Menighedsraad, dels med Kinkeministeriet, men i Kommissionen fik jeg den Opfattelse, at Landbrugsministeren mente, at man under Behandlingen af det foreliggende Lovforslag her i Tinget maaske kunde faa dette Spørgsmaal bragt i Lave, saaledes at den sønderjyske Præstegaardsjord kunde komme med ind under denne Lovgivning.

Jeg vil gerne her understrege, at der fra de sønderjyske Husmandsforeningers Sendemandsmøde Gang paa Gang er rettet Henvendelse til os inden for den ganske Samvirksomhed om over for den højtærede Landbrugsminister at fremhæve Betydningen af, at netop disse Jorder kunde komme frem til almindelig Udstykning paa lignende Maade, som saadanne Jorder blev afløst og udstykket her i det gamle Land. Jeg vil altsaa meget henstille, at det kommer til at foreligge paa den Maade, som jeg forstaaer var Landbrugsministerens Opfattelse i selve Kommissionen.

Vi er, som sagt, fra vor Side villige til en Forhandling om alle Lovforslagene og de Enkeltheder, de indeholder, men af den Omtale, jeg her har givet af § 8, vil man kunne forstaa, at vi principielt er helt enige inden for vort Parti om en Udformning i den Retning, som vi har foreslaaet.

Aidt:

Vi anerkender det Arbejde, der fra Kommissionens Side er udført med Hensyn til Sammenarbejdningen af de omkring

50 Love til den Forenkling, som giver sig Udtryk i det Forslag, som den højtærede Landbrugsminister har fremsat. Vi finder det ogsaa vigtigt, at de Bestemmelser, der angaar de øjeblikkelige økonomiske Forhold, er taget ud til særlige Lovforslag, saa at der er Mulighed for, at Statshusmandsloven kan komme til at gælde for en Række Aar ud i Fremtiden.

Da den forhaandenværende Situation er af den Karakter, at det er meget vanskeligt at skønne over, hvordan Landbrugets Økonomi vil forme sig i Fremtiden, og navnlig, hvilke Brugsstørrelser der er bedst samfundsmæssigt set, er det ugørligt paa nærværende Tidspunkt at udforme en Lovgivning, der tager særlig Hensyn til denne. Men samtidig maa man ogsaa fremhæve, at dette Usikkerhedsmoment kan komme til at indvirke saadan paa Landbrugets Forhold, at Virkningen af den paagældende Lov ikke bliver saa betydelig, som man maaske har tænkt sig. Vi er fra vor Side principielt Tilhængere af, at der oprettes mange selvstændige Landbrug. Vi ser det som et Gode, at Landboungdommen kan faa Chance for at blive ved Landbruget, saadan at de unge ikke imod eget Ønske af økonomiske Grunde tvinges til at forlade Landet og drage til Byen, men at de kan faa Lejlighed til at blive i det Erhverv, som de er opdraget og uddannet ved.

Vi er ogsaa Tilhængere af det ud fra et omfattende Samfundssynspunkt. Ved en Lovgivning af den her foreslaaede Art vil man kunne yde et væsentligt Bidrag til at skabe en bedre Balance mellem By og Land befolkningsmæssigt set. Saa bliver det da et Spørgsmaal, hvordan man skaffer den Jord, som er nødvendig for at tilvejebringe en saadan Ordning. Det vilde være det lykkeligste, hvis denne Jord kunde tilvejebringes paa den almindelige Maade gennem den frie Omsætning af Jord. For at det kan ske, maa der være Jord nok til Raadighed, og det er da det første Spørgsmaal, man maa stille sig, om det kan siges i Dag, og det kan det vist nok. Men her maa vi ogsaa tage i Betragtning, at Byggepriserne og Etablerringsudgifterne er af en saadan Størrelse, at det hindrer Folk, og da navnlig Folk med smaa Pengemidler, i at gaa i Gang med selvstændige Brug paa Landet. Der er Grund til at pege paa et Omraade som Sønderjylland, hvor der ikke mindst i Aabenraa og Tønder Amter findes store Arealer til Brug for Udstykningen. Flere